**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS**

# ĮSAKYMAS DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „TARŠIŲ TECHNOLOGIJŲ KEITIMO MAŽIAU TARŠIOMIS SKATINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIOSE ĮMONĖSE“ VALSTYBĖS PAGALBOS SCHEMOS PATVIRTINIMO

2020 m. gegužės 26 d. Nr. D1-309
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 papunkčiu ir Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 47 punktu,

t v i r t i n u Klimato kaitos programos priemonės „Taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančiose įmonėse“ valstybės pagalbos schemą (pridedama).

Aplinkos ministras Kęstutis Mažeika

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2020 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. D1-309

# KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „TARŠIŲ TECHNOLOGIJŲ KEITIMO MAŽIAU TARŠIOMIS SKATINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIOSE ĮMONĖSE“ VALSTYBĖS PAGALBOS SCHEMA

| Eil. Nr. | Pagrindiniai elementai | Paaiškinimas |
|---|---|---|
| 1. | Teisinis pagrindas | Valstybės pagalbos schema parengta vadovaujantis:<br>- 2014 m. birželio 17 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (toliau – Reglamentas Nr. 651/2014), I skyriaus ir 14 straipsnio nuostatas;<br>- 2020 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatoje priemonei numatytu finansavimu;<br>- 2020 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos detaliajame plane priemonei numatytu finansavimu ir paramos kriterijais;<br>- aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas). |
| 2. | Planuojama skirti finansavimo suma | 10 mln. Eur (dešimt milijonų eurų) Klimato kaitos programos lėšos. |
| 3. | Finansavimo forma | Negrąžinamoji subsidija |
| 4. | Schemos galiojimo trukmė | Investicijos pagal Valstybės pagalbos schemą bus vykdomos Reglamento Nr. 651/2014 taikymo laikotarpiu, t. y. iki 2020 m. gruodžio 31 dienos. Jei bus priimtas naujas reglamentas, pakeisiantis Reglamentą Nr. 651/2014, arba Reglamento Nr. 651/2014 galiojimas bus pratęstas, investicijų skyrimas pagal šią schemą gali būti pratęstas. |
| 5. | Vartojamos sąvokos | **Pramonės įmonė** – įmonė, vykdanti pramonės ekonominę veiklą pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“, priskirtiną C sekcijai „Apdirbamoji gamyba“ (išskyrus ekonominę veiklą C 19 „Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba“) ir kuri yra įrašyta į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių priemonių I priedo veiklų sąrašą, turinti galiojantį leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir yra atsidariusi sąskaitą Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) registre (toliau – Sąjungos ŠESD registras).<br>**Didelė įmonė** – juridinis asmuo, neatitinkantis labai mažos įmonės, mažos įmonės arba vidutinės įmonės sąvokos, įtvirtintos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, t. y. įmonės laikomos didelėmis įmonėms, jei jos atitinka vieną iš dviejų kriterijų:<br>1) įmonėje dirba 250 arba daugiau darbuotojų;<br>2) įmonės metinės pajamos viršija 40 mln. eurų ir įmonės balanse nurodyto turto vertė viršija 27 mln. eurų.<br>Kitos šioje Klimato kaitos programos priemonės „Taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančiose įmonėse“ valstybės pagalbos schemoje (toliau – Valstybės pagalbos schema) vartojamos sąvokos atitinka |

| | | |
|---|---|---|
| | | Reglamente Nr. 651/2014 ir Tvarkos apraše įtvirtintas sąvokas. |
| 6. | Remiama veikla | Investicijos į materialųjį turtą (įrenginius, technologijas), kurį įdiegus mažėja neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ir užtikrinamas tęstinis aplinkos apsaugos efektas, t. y. investicijos į švaresnės gamybos inovacijas (jų įdiegimą), kuriose taikomi racionalaus išteklių naudojimo ir taršos prevencijos metodai (pvz., proceso modernizavimas (optimizavimas) siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir (ar) tausoti gamtos išteklius, perteklinės šilumos panaudojimas (rekuperavimas, regeneravimas), srautų atskyrimas ir kita), investicijos į medžiagas, montavimo darbus, įrangos diegimo, įskaitant įrangos paleidimo ir derinimo darbus, išlaidos. Gaminių ir (arba) paslaugų ar technologinių procesų pagerinimas, patobulinimas, leidžiantis sumažinti arba išvengti neigiamo poveikio aplinkai dėl oro taršos, nuotekų taršos ir atliekų susidarymo. Pagalba bus teikiama vadovaujantis Reglamento 651/2014 14 straipsnio nuostatomis.<br>Jei pagalba suteikiama gamybos procesui iš esmės pakeisti, tinkamos finansuoti išlaidos turi viršyti turto, susijusio su modernizuojama veikla, nusidėvėjimą per trejus ankstesnius finansinius metus. Jei pagalba suteikiama esamos įmonės veiklai įvairinti, tinkamos finansuoti išlaidos turi viršyti bent 200 % pakartotinai naudojamo turto balansinę vertę, registruotą finansiniais metais prieš darbų pradžią (Reglamento Nr. 651/2014 14 straipsnio 7 dalis).<br>Pagal Valstybės pagalbos schemą teikiama skatinamąjį poveikį turinti pagalba atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento 6 straipsnio 2 dalies nuostatas. Projekto išlaidos tinkamos, jei yra būtinos projektui įgyvendinti ir tiesiogiai skirtos technologinėms inovacijoms diegti. |
| 7. | Paraiškų (finansuotinų projektų) atrinkimas | Paraiškas priima, vertina ir atrenka Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA) per atvirą, skaidrų procesą, užtikrindama laisvą konkurenciją, vienodą ir sąžiningą traktavimą. Projektus vertina, atrenka ir prižiūri APVA vadovaudamasi aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais susijusiais teisės aktais.<br>Paraiškų atrankos būdas – tęstinė atranka. Esant tęstiniam paraiškų teikimo ir atrankos būdui, paraiškos projektų vertinimui atlikti priimamos, kol pakanka lėšų, skirtų finansavimo priemonei, bet ne trumpiau kaip 3 darbo dienas.<br>Paraiškas APVA priima nuo kvietime nurodytos datos, kol pakanka lėšų pagal Priemonę.<br>Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką pagal paskelbtą kvietimą tai pačiai priemonei.<br>Su paraiška APVA privalomi pateikti dokumentai:<br>- taršos leidimo (ŠESD, TIPK) kopiją, kaip nustatyta Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taršos leidimas);<br>- preliminarūs $CO_2$ sutaupymo skaičiavimai, kiek bus sutaupoma $CO_2$ įgyvendinus projektą, atsižvelgiant į sutaupytą energiją, žaliavas, kurą ir pan.;<br>- apklaustų tiekėjų komerciniai pasiūlymai su įkainiais;<br>- finansavimo šaltinius pagrindžiantys dokumentai: banko ar kitos kredito įstaigos paskola (pateikiamas banko sprendimas (gali būti preliminarus) suteikti paskolą. Sprendime privalo būti nurodyta skiriamų lėšų suma, terminas ir lėšų naudojimo tikslas, kuris būtų tiesiogiai susijęs su projekto įgyvendinimo tikslu) arba pareiškėjo nuosavos lėšos (pateikiamas juridinio asmens valdymo organo sprendimas skirti tam tikrą lėšų sumą projektui. Sprendime turi būti |

| | | |
|---|---|---|
| | | nurodytas lėšų, kurias planuojama skirti, šaltinis, lėšų suma ir laikotarpis, per kurį planuojama lėšas skirti);<br>- sprendimas, priimtas atitinkamo pareiškėjo (juridinio asmens) valdymo organo, turinčio teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta pritarti pareiškėjo projekto įgyvendinimui (nurodoma, kad pritariama projekto įgyvendinimui pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2020 m. sąmatą detaliojo plano kvietimą).<br>- kiti kvietime teikti paraiškas nurodyti dokumentai.<br>Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali prašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą. |
| 8. | Subsidijų gavėjai (Pareiškėjai) | **Juridiniai asmenys** – didelės pramonės įmonės, vykdančios veiklą, kuri įrašyta į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių priemonių I priedo veiklų sąrašą, turinčios galiojantį leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir atsidariusios sąskaitą Sąjungos ŠESD registre. |
| 9. | Remiamas sektorius | Pramonės sektoriai, kurie pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“, priskirti C sekcijai „Apdirbamoji gamyba“ (išskyrus ekonominę veiklą C 19 „Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba“)... |
| 10. | Finansavimo dydis vienam pareiškėjui | Pagal Reglamento Nr. 651/2014 14 str. finansavimo dydis vienam pareiškėjui yra 25 % tinkamų finansuoti išlaidų.<br>Maksimalų vienam pareiškėjui skiriamos subsidijos dydį riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: finansavimas negali būti didesnis kaip 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui $CO_2$ ekvivalento. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).<br>Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui yra 10 000 000 eurų (dešimt milijonų eurų). |
| 11. | Projektų priežiūra (administravimas) | Projektų priežiūrą, administravimą ir atsiskaitymo tvarką nustato ir vykdo APVA vadovaudamasi aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais susijusiais teisės aktais. |
| 12. | Pagalbos sumavimas, suteikimo kontrolė ir stebėsena | Investicijoms iš Klimato kaitos programos taikomos Reglamento Nr. 651/2014 14 straipsnio nuostatos.<br>APVA pagalbos skaičiavimus, suteikimo kontrolę ir stebėseną vykdo bei saugo išsamius duomenis ir dokumentus apie suteiktą pagalbą pagal Reglamento Nr. 651/2014 7 ir 12 straipsnio nuostatas.<br>APVA teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre. Vadovaujantis Reglamento Nr. 651/2014 9 straipsnio reikalavimais (kai skirta pagalbos suma viršija 500 000 Eur), Aplinkos ministerija skelbia Valstybės pagalbos skaidrumo svetainėje informaciją apie suteiktą valstybės pagalbos sumą. |
| 13. | Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos | ŠESD mažinimo įrenginiams, atitinkantiems ES informaciniuose dokumentuose esančius geriausius prieinamus gamybos būdus, diegti į esamas įmonių technologines schemas (pvz., alternatyvaus kuro, antrinių žaliavų, pramoninių šalutinių produktų panaudojimo gamybos procese įrenginiai ir (arba) sistemos; dujų srauto valymo ir pakartotinio naudojimo įrenginiai ir (arba) |

| | | |
|---|---|---|
| | | sistemos; automatizavimo ir procesų valdymo įrenginiai ir (arba) sistemos; reaktoriai, krosnys, šilumokaičiai ir jų pajungimo schemos, katalitinės valymo sistemos; siurbliai; kompresoriai ir kt.).<br>Technologinės įrangos ir įrenginių įsigijimui (įskaitant sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, įdiegimo, parengimo naudoti, išbandymo) ir susijusios išlaidos. |
| 14. | Netinkamos investicijos | Netinkamomis finansuoti išlaidomis bus laikomos investicijos, nurodytos Reglamento Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse, 13 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo Tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo 66 punkte.<br>Pagal Valstybės pagalbos schemą finansavimas neteikiamas:<br>- pareiškėjui, jei jis priskiriamas sunkumų patiriančios įmonės kategorijai (Reglamento Nr. 651/2014 2 straipsnio 18 punktas);<br>- pareiškėjui, kuris nutraukė tą pačią ar panašią remiamą veiklą Europos ekonominėje erdvėje per dvejus metus prieš teikdamas paraišką gauti regioninę investicinę pagalbą arba paraiškos pateikimo metu planuoja nutraukti tokią veiklą ne vėliau kaip per dvejus metus nuo investicijos, kuriai prašoma pagalbos, pabaigos;<br>- pareiškėjui, kuris nesugrąžino anksčiau gautos valstybės pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka. |
| 15. | Kiti reikalavimai | Įsigyjama įranga, įrenginiai turi būti nauji (nenaudoti), atitikti įprastai tokiai įrangai ir įrenginiams taikomas normas ir standartus.<br>Jeigu projekto įgyvendinimo metu pasikeičia paraiškos gavėjo ŠESD leidime nurodytas ūkio subjekto pavadinimas ir (ar) ūkio subjektui priklausanti sąskaita Sąjungos ŠESD registre perleidžiama kitam ūkio subjektui, projekto vykdymas perleidžiamas kitam ūkio subjektui tik gavus rašytinį sutikimą iš APVA. Pareiškėjas privalo informuoti APVA apie planuojamą ŠESD leidimo pakeitimą ar sąskaitos Sąjungos ŠESD registre perleidimą per 10 darbo dienų iki paraiškos pakeisti ŠESD leidimą ir (ar) perleisti sąskaitą Sąjungos ŠESD registre pateikimo. |

_____